

شرق

دوشنبه ۱۴ بهمن ۱۳۹۸

خبر

آغاز جدی بررسی دستمزد ۹۹ کارگران در جلسه شورای عالی کار

● دویست‌وهشتادوهمین جلسه شورای عالی کار عصر دیروز با حضور نمایندگان دولت، کارگری و کارفرمایی در سالن اجتماعات وزارت کار برگزار شد. به گزارش تسنیم، در دستور کار این جلسه بررسی اصلاح آیین‌نامه انجمن‌های صنفی، ارائه گزارش‌های جلسه کمیته مزد، بررسی رای شماره ۳۶۶ دیوان عدالت اداری درباره مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی و سایر موارد است. یکی از پیش‌بینی‌ها این است که بررسی دستمزد ۹۹ وارد مرحله جدیدی شود؛ یعنی مذاکرات به‌صورت جدی در دستور کار قرار گیرد. محمدرضا تاجیک، عضو کمیته مزد شورای عالی کار، با اشاره به اینکه بعد از ۱۰ بهمن مرکز آمار اطلاعات نرخ تورم را به‌روزرسانی می‌کند، گفت: سید معیشت کارگران بر اساس تورم منتهی به دی‌ماه تعیین و محاسبه می‌شود و به شورای عالی کار ارائه خواهد شد. در بررسی هزینه‌های سید معیشت یک خانوار کارگری، حداقل هزینه‌ها را در نظر گرفتیم. او اظهار کرد: شورای عالی کار هر ساله موظف است حداقل دستمزد را متناسب با نرخ تورم و هزینه‌های زندگی تعیین کند تا براساس سطح معیشت کارگران بتوان مزدی متناسب به آنها پرداخت کرد. بسیاری از کارگران اکنون تنها نیمی از دستمزد واقعی خود را دریافت می‌کنند و تا زمانی که حداقل دستمزد‌ها اصلاح نشود، نمی‌توان درباره ساری و جاری‌شدن مزد منطقه‌ای و صنایع سخن گفت. نماینده مجمع عالی کارگران در شورای عالی کار عنوان کرد: سید معیشت سال گذشته سه‌میلیون و ۷۶۰ هزار تومان محاسبه شد اما حقوق کارگران با حق مسکن و خواروار کمتر از نیمی از آن است. این به معنای آن است که بسیاری از کارگران فقط کمتر از نصف سبد معیشت خود را دریافت می‌کنند.

تداوم پروازها از چین به ایران

● درحالی‌که ۴۸ ساعت از صدور دستور توقف پروازهای رفت‌وبرگشت به چین از سوی معاون‌اول رئیس‌جمهور به وزارت راه‌وشهرسازی می‌گذرد، امروز هم سه پرواز از چین به ایران وارد شد. به گزارش مهر، درحالی‌که ۴۸ ساعت از صدور دستور توقف پروازهای رفت‌وبرگشت به چین از سوی معاون‌اول رئیس‌جمهور به وزارت راه‌وشهرسازی می‌گذرد، امروز سه پرواز از چین به ایران وارد شد. پرواز شماره ۵۰۷۸ ما‌هان ساعت ۴:۳۰ دقیقه از پکن به تهران و پرواز شماره ۵۰۷۶ ما‌هان از شانگهای به تهران ساعت ۴:۴۰ دقیقه در فرودگاه امام خمینی(ره) فرود آمد و پرواز شماره ۵۰۸۰ دقیقه‌ای نیز از مبداء گوانگ ژو ساعت ۱۹:۵۵ دقیقه در فرودگاه امام خمینی(ره) به زمین نشست. این در حالی است وزیر راه‌وشهرسازی روز گذشته در جمع خبرنگاران از توقف کامل پروازهای رفت‌وبرگشت چین خبر داده بود.

زرمه افزایش کارمزد خدمات بانکی

● بانک‌ها درخواست افزایش کارمزد‌های بانکی را داده و پیگیر هستند که بتوانند موافقت وزارت اقتصاد و بانک مرکزی را جلب کنند؛ اما آیا این درخواست نظام بانکی، ارتباطی به ارائه خدمات رمز دوم پویا دارد؟ به گزارش مهر، افزایش کارمزد خدمات بانکی این روزها به یکی از دستورکارهای مهم مدیران بانکی برای اخذ موافقت از دولت تبدیل شده است؛ موضوعی که با توجه به اجراء سیاست رمز پویا، اهرم فشاری را در اختیار بانک‌ها قرار می‌دهد تا به بهانه بالا رفتن نرخ خدمات ارائه‌شده به مشتریان نظام بانکی به‌ویژه در بخش ارسال رمز پویا از طریق پیامک، کار را با قدرت و قوت بیشتری پیگیری کنند. البته این درخواست نظام بانکی، مدت‌ها است که در بانک مرکزی مطرح است و بانک‌ها امیدوارند از این طریق بتوانند بخشی از هزینه‌های خود را از طریق بالا بردن کارمزد خدمات ارائه‌شده به مشتریان در نظام بانکی جبران کنند؛ موضوعی که همچنان با مخالفت بدنه بانک مرکزی مواجه شده است. در واقع، نظام بانکی ایران با توجه به گستردگی و تنوع بخشی‌ای که در سال‌های گذشته در ارائه خدمات بانکی به‌ویژه در حوزه بانکداری الکترونیک داشته، همواره این درخواست را داشته تا بتواند به سمت یک نظام بانکی کارمزدمحور حرکت کند؛ اما دولت تاکنون روی خوشی به این تقاضا نشان نداده است. اکنون دوباره چند روزی است که موضوع درخواست نظام بانکی برای اصلاح نرخ کارمزد، روی میز بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار گرفته و فرهاد دژپسند، وزیر امور اقتصادی و دارایی اعلام کرده که دراین‌باره هنوز تصمیمی گرفته نشده است؛ براساس این به نظر نمی‌رسد موضوع اصلاح کارمزد‌ها در سال ۹۸ به سرانجام مطلوبی برسد. وزیر اقتصاد البته به این نکته هم اشاره کرده که بانک مرکزی و وزارتخانه متوعش، در حال بررسی برای تغییر نرخ کارمزد خدمات بانکی هستند.

اقتصاد

«(شرق) از وضعیت معیشتی و اشتغال در زندان گزارش می‌دهد

دستمزد حبس

زندانیان مانند چرم و کاموا مورد نیاز بود، از سوی فروشگاه قیمت اقلام را با مازیک نوشته‌اند. تازه به اینجا آمده‌ام و از تفاوت قیمت‌ها با بیرون از زندان برخی از آنها را می‌آورد و مثلاً کاموایی که بیرون از زندان ششش هزار تومان است، زندانی‌ها مجبور هستند آن را بین ۱۲ تا ۱۵هزار هزار تومان بخرند. در میان کالاهایی که فروشگاه عرضه می‌کند، یک برند بیشتر از همه به چشم می‌خورد؛ برند حامی. این مارکی است که سوله آن در خود زندان اوین است و آن‌طور که زندانی‌ها می‌گویند، این «کارخانه» نه تولیدکننده بلکه بسته‌بندی‌کننده اقلامی است که به صورت عمده خریداری شده و در آنجا بسته‌بندی می‌شود و با قیمتی که حامی تعیین کرده، به فروش می‌رسد. بقیه برندها را نیز بازارباب‌های خرید تعیین می‌کنند؛ این

قسمت از اداره زندان به دست پیمانکار سپرده شده و به قول اسناد توسعه‌ای سیاست‌گذاری در اقتصاد ایران، با «برون‌سازی» امورات را می‌گذرانند. پیمانکاران باید کالا را وارد فروشگاه‌ها کنند؛ البته با تعیین و اجرای بیشترین سود.

برنج‌پزی جزء کارهای پرخطر آشپزخانه است. سبیده آبدی، پنج سال است که وظیفه طبخ برنج را برعهده دارد. یک روز آب جوش قابلمه برنج روی دستش می‌ریزد و باعث سوختگی و عفونت می‌شود. «برنج‌پزی‌ها مسئول طبخ و کشیدن برنج در قابلمه‌ها هستند. تعدادشان دو نفر است. کیسه‌های برنج را در قابلمه‌های صنعتی می‌ریزند و باقی کار‌ها به روش سنتی و با نیروی جسمی فرد پیش می‌رود. برنج را در آبکش‌ها می‌ریزند و قابلمه‌ها را با دست جابه‌جا می‌کنند.

داشته که قابلمه می‌ریزد روی سرش و یک سال دوران نقاهتش طول می‌کشد. حمل غذا به بند‌ها و شست‌وشوی قابلمه‌ها از دیگر کارهای مربوط به آشپزخانه است. کارهای آشپزخانه را ۱۱ نفر انجام می‌دهند؛

فروغ یکی از زندانی‌های قرچک می‌گوید: «سینک ظرف‌شویی، گاز صنعتی، چاقوی مناسب، میز کار و پوست‌کن می‌تواند شرایط کار در آشپزخانه را بهبود ببخشد.»

به گفته فروغ هیچ‌کس حق غذاخوردن در قسمت آشپزخانه را ندارد. همچنین تخلف از هرکدام از قوانین زندان ازجمله پوشیدن لباس‌هایی با آستین خیلی کوتاه یا تنگ و همچنین استفاده از لوازم آرایشی باعث ممنوع‌الکاردن افراد می‌شود. فروغ می‌گوید: «حملاً کار در آشپزخانه لطف بزرگی در حق ماست و منش را هم یاد پیذیریم.»

در آسایشگاه پرسنل قرچک نیز زندانیانی از صبح تا ساعت ۱۲ شب مشغول آماده‌کردن غذای پرسنل، شستن ظروف و رختخواب‌های آنها و کارهایی از این قبیل بودند که دستمزد آنها روزانه ۴۰ دقیقه حق استفاده از تلفن و ماهانه ۷۰ هزار تومان پول بود. برخی از زندانیان نیز تایم تلفنی را به‌همراه دارند. بعد از یادگیری حرفه‌ها، زندان محصولات را تحویل گرفته و خودش آنها را می‌فروشد.

باران می‌گوید: «من توان خرید زمان بیشتر تماس را نداشتم.» همین شغلی به نام «رای‌کار» بازاری را در میان زندانی‌ها شکل داده که روی تایم تلفن قیمت می‌گذارند و آن را می‌فروشند. تایم روزانه عمومی زندانیان در هر بند با توجه به جمعیت ۲۰۰ نفری و چهار باجه تلفن ۱۰ دقیقه است.تایم‌های تلفن از ۱۰ دقیقه تا یک ساعت فروخته می‌شود و قیمتش هم از ۶۰ هزار تومان برای استفاده ۲۰ دقیقه‌ای دوره ۱۰روزه شروع می‌شود.

باران صحبتش را با شرح سازوکار کار در آشپزخانه ادامه می‌دهد: «با توجه به اینکه آشپزی بلد بودم و از آشپزی‌کردن هم خوشم می‌آمد، تصمیم گرفتم که رای‌کار آشپزخانه شوم. به‌عنوان کارگر آشپزخانه وارد آنجا شدم.» طبق توصیف باران، آشپزخانه قرچک محیطی بزرگ و حدود ۲۰۰ متر است. به هر جز پنج قابلمه صنعتی هیچ وسیله صنعتی دیگری در آشپزخانه وجود ندارد. در قسمت پشتی آشپزخانه انبار قرار دارد و یک سردخانه هم در آن است. کارگران

آشپزخانه دارای وظایف مختلفی هستند. کسانیکه هستند که وظیفه پوست‌کنی و خردکردن سیب‌زمینی، پیاز، بادمجان و نیز شست‌وشوی زمین و جابه‌جایی وسایل انبار و سردخانه را برعهده دارند. فضای نیروی کار آشپزخانه را طوری چیده‌اند که وسط‌کارها باید نیروی بدنی و جسمی بالایی داشته باشند. کار آنها از ساعت هشت صبح شروع می‌شود و تا شش عصر ادامه دارد.

«برنج‌پزی‌ها مسئول طبخ و کشیدن برنج در قابلمه‌ها هستند. تعدادشان دو نفر است. کیسه‌های برنج را در قابلمه‌های صنعتی می‌ریزند و باقی کار‌ها به روش سنتی و با نیروی جسمی فرد پیش می‌رود. برنج را در آبکش‌ها می‌ریزند و قابلمه‌ها را با دست جابه‌جا می‌کنند.

می‌شود و تمامی خدمات نظافت بند را خودشان انجام می‌دهند.

امتیازدهی به پیمانکاران برای حفظ «امنیت» سرمایه‌گذاری

یکی از پیمانکارانی که با زندان اوین و کانون اصلاح و تربیت کار می‌کند، به «شرق» می‌گوید: «ما فضایی را به‌عنوان کارگاه از زندان اوین اجاره کردیم، ماهانه مبلغی اجاره می‌دادیم و معاف از مالیات و پرداخت قبض آب و برق بودیم. در کارگاه ما ۳۵ تا ۴۰ نفر زندانی روزانه شش ساعت کار می‌کردند و به آنها بین ۱۰۰ هزار تومان تا ۴۰۰ هزار تومان که به نسبت مهارت و کارایی متفاوت بود، پرداخت می‌کردم. این رویه تا سه سال پیش در جریان بود، اما اکنون متفاوت شده. دیگر طرف حساب ما بنیاد تعاون زندان است، اجاره پرداخت نمی‌کنیم و هرچقدر سود فروش کارمان باشد، تقریباً ۵۰-۵۰ تقسیم می‌کنیم. دیگر ما دستمزد زندانی‌ها را نمی‌دهیم و بنیاد تعاون پرداخت می‌کند. آنها هم سودی که خودشان دارند، ۳۰ به ۷۰ تقسیم می‌کنند و تقریباً ۳۰ درصد یا در مواردی ۴۰ تا ۵۰ درصد آن را به‌عنوان دستمزد به زندانی‌ها می‌دهند. به این شکل کار برای ما خیلی خوب شده است. اجاره پرداخت نمی‌کنیم و در واقعی اجرت می‌گیریم و خب زندانیان هم مهارت و کارایی‌شان بالا رفته و حجم کار تولیدی ما خیلی بیشتر شده است.

انحصار یک برند در فروشگاه‌های زندان

مواد غذایی زندان‌های اوین و قرچک تقریباً یکسان است؛ اما کم‌بودن امکانات و تعداد کارگران آشپزخانه برای طبخ غذای دو هزار نفر زندانی با جیره غذایی، عللاً باعث اجبار به مراجعه به فروشگاه‌های زندان برای تهیه غذا می‌شود. در مجموع هرچند مارک‌های دیگر هم در میان اجناس فروشگاه‌های این دو زندان پیدا می‌شود اما بیشترین انحصار در اختیار کارخانجات «حامی» است. یک زندانی اگر بخواهد به‌جای غذای زندان از فروشگاه خرید کند، برای یک وعده جایگزین باید حدود ۲۵ تا ۴۰ هزار تومان هزینه می‌شود. در مجموع هزینه هر شل آب معدنی نیز بسیار بالاست و برای هر بطری آب‌معدنی که در زندان قرچک به‌دلیل شوری آب، مجبور به‌خریدش هستند، باید بین سه‌هزارو ۵۰۰ تا پنج هزار تومان هزینه کنند.

با توجه به مخارج بسیار بالای زندان قرچک بسیاری از زندانیان برای تأمین نیازهای مالی خود و فرستادن قسمتی از پول به بیرون از زندان، برای خانواده یا نزدیکانشان، مشغول کارکردن هستند. مریم، یکی از زندانی‌ها می‌گوید: «جالب است، لباس‌هایی که خودمان در کارگاه می‌دوزیم، می‌رود و مارک «حامی» روی آن خورده می‌شود و بعد در بوتیک زندان همان را می‌آوردند به قیمت بالا می‌فروشند؛ مثلاً برای یک شلوار نخی که بیرون ۲۰ هزار تومان است، اینجا بین ۷۰ تا ۹۰ هزار تومان باید پول بدهیم. برای بلوزهای هم‌شکل و یک‌رنگ، با کیفیت پایینی بوتیک زندان حداقل ۵۸ هزار تومان هزینه می‌کنیم.»

مدیرعامل بنیاد تعاون و حرفه‌آموزی زندانیان می‌گوید: هم‌اکنون گروه کارخانجات حامی زندانیان در ۳۱ استان و در ۲۹۰ زندان کشور و همچنین در هزارو ۱۰۰ فروشگاه ویسژه زندانیان وجود دارد.

به گفته مدیرعامل بنیاد تعاون زندانیان کشور «برای توسعه اشتغال زندانیان در کشور ۲۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده و بنیاد تعاون زندانیان به دنبال ایجاد اشتغال در داخل زندان‌ها، پیروان و خارج از زندان‌هاست تا تولید را با هدف فروش انجام دهد.»

مجمع‌کشت و صنعت کوثر ساوه یکی از مجتمع‌های بنیاد است که در شش سال گذشته سه طرح توسعه‌ای ترمینال فراوری پسته، میدان پسته‌خش‌کنی و سوله درجه‌بندی و طرح آبیاری مکانیزه با تحت پوشش قراردادن ۱۶۰ هکتار از باغات پسته با احداث استخر بزرگ با ظرفیت ۲۰ هزار مترمکعب آب را انجام داده است. همچنین شرکت کشت و صنعت حایمان فک با اجرای هزارو ۵۰۰ هکتار آبیاری مکانیزه در قالب سه طرح ملی در منطقه فشافویه تهران از «دستاوردها»های بنیاد در شش سال گذشته است. به‌گفته مدیرعامل بنیاد تعاون زندانیان در حال حاضر به طور کلی در اشتغال مولد و غیرمولد، ۵۰ هزار نفر از زندانیان کشور در کار هستند. گروه کارخانجات حامی با انعقاد قرارداد با صاحبان صنایع و مشاغل، شهرداری‌ها، شهرک‌های صنعتی، سازمان جهاد کشاورزی و ادارات منابع طبیعی استان‌ها و سایر دستگاه‌ها، زندانیان را در انواع فعالیت‌های تولیدی صنعتی، کشاورزی، جنگل‌کاری، آبخیزداری، خدمات شهری تولید قطعات صنعتی و ساخت محصولات متنوع مشغول به کار می‌کند. جالب است که در آذرماه امسال نیز معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه در نامه‌ای به وزیر صنعت، معدن و تجارت از ارائه‌ندازی سامانه حامی، از سرمایه‌گذاری «مشروع» و شروع به کار آن به‌طور رسمی خبر داده و خواهان معرفی این سامانه به فعالان اقتصادی شده است.

گند

یارانه ۹۳ هزار تومان می‌شود؟

● اگر با مصوبه مجلس، ۱۸ میلیون پردرآمدی که مشمول کمک معیشتی نبودند، مجدداً در فهرست دریافت یارانه قرار نمی‌گرفتند، آن‌گاه از محل حذف آنها حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان صرفه‌جویی می‌شد که دولت می‌توانست به هر نفر از ۶۰ میلیون باقی‌مانده تا ۹۳ هزار تومان در ماه پرداخت کند. به گزارش ایستا، با مصوبه اخیر مجلس در جریان بررسی لایحه بودجه در کمیسیون تلفیق، قرار شد که در سال آینده یارانه نقدی و کمک‌های معیشتی یکی شده و به جای آنها یارانه ۷۲ هزارتومانی پرداخت می‌شود. در‌حال‌حاضر حدود ۷۸ میلیون نفر یارانه نقدی می‌گیرند و از بین آنها ۶۰ میلیون نفر انتخاب شده بودند تا کمک‌های معیشتی دریافت کنند که از محل افزایش قیمت بنزین در هر ماه مبلغی به تناسب اعضای خانوار پرداخت می‌شود. در این حالت دولت کمک‌های معیشتی را فقط به افرادی که نیازمند تشخیص داده بود، پرداخت می‌کرد و ۱۸ میلیون باقی‌مانده را جزء سه دهک بالای درآمدی دانسته و پرداخت کمک‌های اینجاست که در مصوبه جدید مجلس حکم شده که یارانه ۷۲ هزارتومانی به تمام ۷۸ میلیون نفر یارانه‌بگیر پرداخت شود که در این حالت افراد پردرآمدی که کمک معیشتی نیز دریافت نمی‌کردند، شامل دریافت این یارانه خواهند شد. بازگشت سه دهک بالا به جمع یارانه‌بگیران، هزینه دیگری را با افزایش مبلغ یارانه ایجاد خواهد کرد. این در حالی است که پرداخت یارانه ۷۲ هزارتومانی در هر ماه حدود پنج‌هزارو ۶۰۰ میلیارد تومان برای ۷۸ میلیون نفر هزینه دارد که ۱۸ میلیون نفر است و در سال به بیش از ۱۵هزارو ۵۰۰ میلیارد تومان می‌رسد.

در این حالت اگر رای به پرداخت یارانه ۷۲ هزارتومانی به تمام یارانه‌بگیران داده نمی‌شد و حکم مجلس بر این بود که فقط به ۶۰ میلیون نفری که مشمول کمک معیشتی شده‌اند، پرداخت شود؛ آن‌گاه بیش از ۱۵ هزار میلیارد توانانی را که باید صرف یارانه سه دهک بالا شود، می‌توانستند بین ۶۰ میلیون نفر توزیع کنند. این بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان در کل سال بین ۶۰ میلیون نفر برای هر نفر ۲۶۰ هزار تومان اضافه یارانه دارند که در هر ماه به ۲۱ هزار تومان می‌رسد.

براساس این اگر ۱۸ میلیون پردرآمد به جمع یارانه نهایی یکسان ۷۲ هزارتومانی اضافه نشده و سبد یارانه‌بگیران همان ۶۰ میلیونی کمک معیشتی باقی می‌ماند، آن‌گاه به جای ۷۲ هزار تومان در ماه حدود ۹۳ هزار تومان پرداختی به هر نفر انجام می‌شد.

وزارت اقتصاد مالیات بر سود سپرده‌های بانکی را از لایحه حذف کرد

● وزارت اقتصاد با حذف مالیات بر سود سپرده‌های بانکی از لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم، درآمد مالیاتی ۳۵ هزار میلیارد تومانی دولت از این محل را حذف کرد. به گزارش فارس، فتهه گذشته فرهاد دژپسند، وزیر امور اقتصادی و دارایی، از ارسال لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم به دولت خبر نهایت به بهمن رسید.

این لایحه پس از مطرح‌شدن اصلاحات ساختاری بودجه در آذر سال ۹۷ بر سر زبان‌ها افتاد و اتفاقاً جزء اولویت‌های کاری و برنامه دژپسند در وزارت اقتصاد بود که قرار شد آبان سال جاری به دولت برود، اما با چند ماه تأخیر در نهایت به بهمن رسید. این لایحه مشتمل بر اصلاحاتی با هدف ساماندهی معافیت‌های مالیاتی، ایجاد و توسعه پایه‌های مالیاتی جدید و مالیات بر عایدی املک انجام شده است. البته این موضوع در سال‌های اخیر مورد توجه اقتصاددانان و صاحب‌نظران بوده، اما اهتمام جدی در این زمینه از سوی مسئولان وجود نداشت؛ تا آنکه آذر سال گذشته با توجه به تشدید تحریم‌ها و واسطه‌کاشی فروش صادرات نفت و رهنمودهای بودجه‌ای مقام معظم رهبری، تکیه بر درآمدهای مالیاتی در دستور کار قرار گرفت.

محمدعلی دهقان‌دهنوی با اشاره به اینکه مباحثی مانند مالیات بر مجموع درآمد، ساماندهی مالیات‌ها و مالیات بر عایدی املک در این لایحه مطرح شده، معتقد است: در بحث مالیات بر مجموع درآمد نکته‌ای وجود دارد که موضوع اصلی ایجاد یک نوع عدالت اجتماعی در جامعه است. کسانی که درآمد بیشتری دارند مالیات بیشتری پرداخت می‌کنند. لزوماً این نیست که بررسی کنیم که می‌خواهیم یک نظام درست کنیم؛ مثلاً ۳۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه داریم و بخواهیم به همین میزان مالیات اخذ کنیم. یکی از رویکردهای مهم و سرنوشت‌ساز این لایحه که در پیش‌نویس اولیه ارائه شده از سوی سازمان امور مالیاتی وجود داشت، تعیین تکلیف مالیات سود سپرده‌های بانکی و سهام و سهم الشرکه در قالب مالیات بر مجموع درآمد بود.